

رنگها

رنگها تاثیرات روانی بر روحیه و رفتار انسانها می گذارند و حالات روانی و عاطفی آنان را شدیداً تحت تاثیر قرار می دهند. رنگها هر یک حاوی پیامی خاص به بینندگان می باشند که این موضوع از قدیم الایام مورد بررسی و تحقیق دانشمندان و روانشناسان بوده و در دهه های اخیر در مباحث روانشناسی رنگها تحقیقات و کندوکاوهای فراوان و مفصل صورت پذیرفته است.

متأسفانه در شرایط فعلی، در مدارس، بیشتر از رنگ خاکستری استفاده می شود. در حالی که خاکستری رنگ بی رنگی است. نه تیره است نه روشن و از هر گونه تحرک و یا گرایش روانی رهاست. (خنثی است) نه تنش زاست و نه تنش زدا. متداول شدن استفاده از این رنگ در مدارس، شاید به علت چرک تاب بودن آن است که در نتیجه تاثیرات روانی آن نادیده گرفته می شود.

تیرگی و روشنی:

رنگهای تیره از جنبه بصری انسان پیشروی می کنند به این سبب دیوارهای تیره رنگ، اتاق را کوچکتر نشان میدهند. متقابلاً رنگهای روشن پسروی داشته فضا را بزرگتر می نمایند.

سردی و گرمی:

تجربه ثابت کرده انسان می تواند به وسیله رنگ، تا هفت درجه گرما یا سرما را در محل کارش حس کند. هر وقت که با رنگ آبی یا سبز مواجه می شود، احساس سردی و موقعی که رنگ قرمز یا نارنجی را می بیند گرما را احساس کند.

کیفیت:

رنگهایی که از تجزیه نور سفید حاصل می شوند دارای حداکثر درخشش هستند. این رنگها در مقایسه با ارزش غیر خالص خود دارای حالت پیش روی کننده هستند، زرد خالص نسبت به زردی که با سفید یا سیاه ترکیب شده باشد معترض تر می نماید. در پارهای موارد هنگام تغییر ارزش رنگ، رابطه کیفی به رابطه تیره و روشن یا سرد و گرم بدل شده اثر فضایی رنگ تغییر می کند.

کمیت:

دو عامل، قدرت رنگی هر رنگ را مشخص می کند، یکی میزان درخشندگی و دیگری کمیت یا وسعت سطح رنگ. رنگهای با درخشندگی متوسط و کم در سطح وسیع غلبه بیشتر به نظر می آید اما رنگ رقیق در سطح وسیع باز هم کم رنگ تر می شود.

مکان رنگ:

بر حسب این که رنگ در سقف، دیوارها یا در کف قرار داشته باشد، اثرات خاصی در انسان بوجود می آورد که دقت در ویژگیهای آن واجد اهمیت است. رنگهای گرم روشن از بالا تحریک کننده، از طرفین گرما بخش و در کف حالت بالا رونده دارند. رنگهای گرم تیره از بالا متین، از طرفین محدود کننده و در کف اطمینان بخش هستند. رنگهای سرد روشن از بالا آرام بخش، از طرفین وسعت بخش و ببر زمین نرم و لطیفند. رنگهای سرد و تیره از بالا تهدید کننده و از جوانب مالیخولیائی و در پائین سنگین و طاقت فرسا به نظر می آیند. رنگها اثرات روانی مختلفی در شرایط سنی متفاوت دارند که به طور کلی اثرات روانی رنگهای اصلی بر روی انسان عبارتند از:

رنگ زرد:

این رنگ بر خلاف نظر عامه از لحاظ تربیتی و استفاده در مکانهای آموزشی حائز اهمیت است. حالت گرم کننده دارد و روشن ترین رنگ در میان کلیه ته رنگهاست. رنگ زرد، تراکمی از سفیدی و رنگ خوشحالی و شادابی و نشاط و آرامش است، سمبل آخرت، شگفتی و نور خورشید است. و به عروج انبیاء و شادمانی می ماند، نشان روشنی، هوشمندی، روشنفکری است، صاحب نظران روانشناسی رنگها معتقدند، اگر زرد به مقداری آبی تمایل داشته باشد، آن قسمت از مغز را که حالت جهش فکری دارد، تحریک کرده افزایش میزان حضور ذهن در افراد را سبب می شود و عامل تقویت حافظه است.

رنگ قرمز:

رنگی مثبت، متجاوز و مهیج است، فشار خون را بالا می برد در نتیجه برای افراد عصبی بسیار مضر است، هنگام تغذیه فوق العاده اشتها آور است، سمبلی از خون و عشق، در جایی که عشق، محبت، صفا و گل و گیاه و زیبایی باشد، نشانگر اوج عشق و در جایی که جنگ، پستی و شیطان صفتی حاکمیت داشته باشد، اوج غضب، شهامت و خطر را می رساند. (برای به هیجان در آوردن بچه های منزوی و گوشه گیر بسیار مفید است)

رنگ آبی:

رنگی است صاف و روشن، همواره بی تحرک و ناشکیبا و در عین حال فعال، برد بار و صبور، رنگی امیدوار کننده و مقدس، کنبدهای مساجد و مناره های آبی که مانند پلی بین آسمان و زمین محسوب می شوند نشانگر همین موضوع می باشند، از فراموشی می کاهد.

رنگ سبز:

ترکیبی از دو رنگ آبی و زرد است. این رنگ بیانگر جوانی و ایمان، عشق، عقیده دینی، توکل، فنانا پذیری، لطافت، تقدیس و معنویات می باشد. چون نرمش پذیری را به دنبال دارد برای سنین بین 10 تا 16 سالگی که این افراد دوران بحرانی بلوغ را می گذرانند مناسب است. مثلا برای رنگ آمیزی مدارس راهنمایی (سبز روشن).

رنگ نارنجی:

از ترکیب دو رنگ قرمز و زرد، از آنجا که هر دو از رنگهای گرمند دارای جذابیت و هیجان زیاد است. در گوارش غذا موثر است، آرامش دهنده و مسکن می باشد، بیانگر آمادگی و فعالیت است، برا بچه در سنین کودکی رنگ بسیار مفیدی است. مثلا برای رنگ آمیزی کودکانها مناسب است.

رنگ بنفش:

از ترکیب دو رنگ قرمز و آبی حاصل می شود، ترکیبی از تسکین دهی و هیجان دارد در افراد کم خواب درجات خواب را بالا می برد، چون رنگی هنری است برای رنگ آمیزی کارگاههای هنرستان نوع کمرنگ این رنگ مناسب است.